

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- **124**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

19/11/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 21/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1720765 sayılı yazınız.
b) 22/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1720796 sayılı yazınız.
c) 22/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1722809 sayılı yazınız.
ç) 28/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724950 sayılı yazınız.
d) 28/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724967 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen Mardin Milletvekili Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/35027, İstanbul Milletvekili İskender BAYHAN'ın 7/35135, Giresun Milletvekili Elvan IŞIK GEZMİŞ'in 7/35142 ve 7/35143, Antalya Milletvekili Şerafettin KILIÇ'ın 7/35260, Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/35265, Ankara Milletvekili Aliye TİMİSİ ERSEVER'in 7/35396, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/35541, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/35543, Kars Milletvekili İnan Akgün ALP'in 7/35546, 7/35547 ile 7/35548 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (26 Sayfa)

7/35027 GK 28
7/35135 }
7/35142 } GK 29
7/35143 }

7/35260 GK 30
7/35265 GK 30
7/35396 GK 32
7/35541 GK 32

7/35543 GK 32
7/35546-35548 GK 32

7/35135
GK 29

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ İSKENDER BAYHAN'IN 7/35135 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Resmî İstatistik Programı (RİP), resmî istatistiklerin üretimine ve yayımına ilişkin temel ilkeler ile standartları belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlarda güncel, güvenilir, zamanlı, şeffaf ve tarafsız veri üretilmesini sağlamak amacıyla 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'na dayanılarak beşer yıllık dönemler için hazırlanmaktadır. “RİP 2007-2011” ile 2007 yılından itibaren Türkiye İstatistik Sistemi'nde programlı döneme geçilmiştir. İkinci RİP 2012-2016 yıllarını, üçüncü RİP 2017-2021 yıllarını kapsamıştır. Dördüncü RİP 2022-2026 yıllarında uygulanacaktır. RİP'in temel amacı, disiplinli bir istatistik yönetimine geçerek, disiplinli bir istatistik üretim süreci oluşturmaktır. Türkiye İstatistik Kanunu sadece Türkiye İstatistik Kurumunu (TÜİK) değil, Türkiye İstatistik Sisteminde istatistik üretimine katkıda bulunan kurumların tamamını kapsamakta ve düzenlemektedir. Programla, resmî istatistiklerin üretiminde ve yayımında karşılaşılan mükerrerlikler önlenmekte, cevaplayıcı yükü azaltılmakta, kamuda insan gücü ve kaynak tasarrufu sağlanarak resmî istatistiklere olan güven daha da artırılmaktadır. Ayrıca, söz konusu programla resmî istatistiklerde standardizasyon sağlanmakta, sorumlu ve ilgili kurumlar tanımlanarak, hangi verinin hangi kurum tarafından, hangi yöntemle ve hangi dönemler için derleneceği ve ne zaman yayımlanacağı konularına açıklık getirilmektedir.

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler; Bakanlığımızın “<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>” internet adresinde yayımlanan “Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri” adlı yayında yer alan “1.1.c Öğretim yılı ve yaş gruplarına göre NET okullaşma oranı”, “1.1.a Eğitim kurumlarının kademelere göre okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı” ile “2.10 Ortaöğretim kurumlarında okul türlerine göre okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı” başlıklı tablolarda yer almaktadır.

Göç İdaresi Başkanlığının Eylül 2025 yılı verilerine göre ülkemizdeki yabancı nüfusun 1.032.321'i eğitim çağındaki (5-17 yaş) nüfusu oluşturmakta olup eğitim çağındaki tüm yabancı nüfusun %79,58'i (821.545) eğitim öğretime dâhil edilmiştir.

Ülkemizde, 870.037 (%34,47) eğitim çağında geçici koruma altında (Suriye) nüfus bulunmaktadır. Bu nüfusun %77,64'ü (675.521) eğitim öğretime dâhil edilmiştir.

Ülkemizde bulunan başta geçici koruma altındaki öğrenciler olmak üzere tüm yabancı uyruklu öğrencilerin ve yetişkinlerin eğitim hizmetlerinden faydalanmaları ve sosyal uyumlarının sağlanması amacıyla düzenlenen kurslardan tüm yabancı uyruklu bireyler ilgi, istek ve becerileri doğrultusunda ücretsiz olarak faydalanmaktadır.

Örgün eğitim dışında kalmış bireylerin sosyal uyumunu ve eğitime erişim sürecini kolaylaştırmak adına özelleştirilmiş kurs programları ile temel düzeyde Türkçe dil eğitimleri verilmektedir. Yabancı uyrukluların sosyal uyumları Türkçe öğretimi, okuma-yazma kursları ve mesleki eğitime yönlendirme çalışmaları ile desteklenmektedir. Yetişkinlerin sosyal uyumları ile birlikte mesleki ve teknik becerilerini artırmak adına kurs programları projeler kapsamında hazırlanmış olup bu eğitimlerin kalitesini yükseltmek amacıyla atölye kurulumu, sarf malzemesi ve derslik desteği verilmiştir. Geçici koruma altındaki (Suriye) kursiyerlere yönelik yaygın eğitim faaliyetlerinde yapılan çalışmalar kapsamında açılan kurslara; 2014-2025 yılları arasında 3.088.369 kursiyer katılmıştır. Kursiyerlerin 2.862.924'ü genel, 225.445'i mesleki kurslara katılmışlardır.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından, ulusal ve uluslararası proje ve iş birlikleri ile ülkemiz göç politikaları doğrultusunda eğitime erişim ve sosyal uyum çalışmaları kapsamında, örgün eğitim çağındaki çocukların eğitime erişimlerinin sağlanması için yürütülen proje ve programlar; Sürdürülebilir ve Sosyal Olarak Kapsayıcı İşgücü Piyasası Entegrasyonun Teşvik Edilmesi Projesi, Yaşam Becerileri Programı, Türkiye’deki Suriyeli Çocuklar ve İhtiyaç Sahibi Türk Çocuklara Yönelik Erken Çocukluk Eğitimi Projesi ve Yabancılarla Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı (Y-ŞEY) Projesi’dir.

Açık öğretim okullarında kayıtlı öğrencilere ait bilgiler Açık Öğretim Okulları Bilgi Yönetim Sisteminde bulunmakta olup kayıtlı öğrencilerin velilerinin mesleklerine ait bilgi tutulmamaktadır. Örgün ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin açık öğretim liselerine geçişlerine yönelik iş ve işlemler, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Açık öğretim liselerinden örgün ortaöğretim kurumlarına nakil ve geçişler” başlıklı 41.maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, öğrencilerin okula devamlarının sağlanması ve devamsızlık sürelerinin azaltılması amacıyla birtakım politika ve projeler geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Devamsızlık takip sistemi, rehberlik ve psikolojik destek, okul aile iş birliği, devamsızlık ile ilgili mevzuat düzenlemeleri, eğitime yönelik sosyal yardımlar bunlardan bazılarıdır. Millî Eğitim Bakanlığının 2024-2028 Stratejik Planı kapsamında, devamsızlık ile ilgili olarak aşağıdaki stratejiler belirlenmiştir:

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı’nın 1. Amaç’ı; “*Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek*” olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesinde “*İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir.*” şeklinde ifade edilmiştir. Bu hedefi gerçekleştirmeye yönelik izlenecek stratejiler içinde özellikle öğrencilerin devamsızlık nedenlerinin analiz edilerek ailelere yönelik bilgilendirme çalışmalarının yapılması planlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı’nın 2. Amaç’ı ise “*Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek.*” olarak belirlenmiştir. Bu amacın hayata geçirilmesi kapsamında “*Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılabilecektir.*” hedefi belirlenmiştir. Hedefi gerçekleştirmeye yönelik stratejiler arasında; “*Öğrencilerin ortaöğretime katılımlarının artırılmasına, devamsızlık ve sınıf tekrarlarının azaltılmasına ve örgün eğitim içinde kalmalarına yönelik çalışmaların yapılması*”, “*Ortaöğretimde öğrencilerin akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı kapsamındaki çalışmalara katılımlarının sağlanması*” hususları yer almaktadır.

Bakanlığımızca hazırlanan, 2025 yılında başlayan ve üç yıl sürmesi planlanan “Temel Eğitimde Devamsızlığın Azaltılması Projesi” kapsamında:

- Mevzuat ve alan yazını kapsamında devamsızlık tanımının analizi ve politika önerilerinin değerlendirilmesi,
- e-Okul üzerinde devamsızlık sayı/oranlarının il/ilçe/okul bazında analizi,
- İllere özgü sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi,

- Sorunlara özgü faaliyet alanlarının belirlenmesi,
- İşbirliğine ihtiyaç duyulacak kurum/kuruluşların belirlenmesi,
- 81 ile özgü yerel katılımcıların desteğiyle eylem planlarının hazırlanması,
- Geliştirilen eylem planlarının izlenmesine yönelik internet tabanlı izleme modülünün geliştirilmesi,
- Geliştirilen eylem planları doğrultusunda bir model önerisi hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve diğer paydaşlara yönelik eğitim içerikleri hazırlanması,
- Öğretmen, okul idarecileri, aile ve okulun diğer paydaşlarına yönelik elektronik içeriklerin hazırlanması,
- Geliştirilen öğretmen/aile elektronik içeriklerinin bakanlığımız platformlarında (EBA/ÖBA/HEMBA) yayınlanması planlanmaktadır.

27 Nisan 2024 tarihli ve 2024/5 sayılı “Mevsimlik Tarım İşçileri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nin “Eğitim hizmetleri” başlıklı 3’üncü maddesinde eğitim hizmetlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu doğrultuda Bakanlığımızca 06.08.2024 tarihinde yayımlanan “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Aile Çocuklarının Eğitime Erişimi” konulu 2024/52 sayılı Genelge ile mevsimlik tarım işçisi aile çocuklarının eğitime erişimlerine yönelik tüm iş ve işlemler tanımlanmıştır. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 19-21 Ağustos 2024 tarihlerinde ilgili Genelge’de belirtilen “İl Eylem Planları”nın hazırlanmasına yönelik “Mevsimlik Tarım İşçileri ile Göçer ve Yarı Göçer Ailelerin Çocuklarının Eğitime Erişimi Eylem Planları Hazırlık Çalıştayı” düzenlenmiştir. Ayrıca 2024/52 sayılı Genelge kapsamında Bakanlık taşra teşkilatı tarafından mevsimlik tarım işçisi çocuklarına yönelik daimi ikametgâhlarına döndüklerinde il/ilçe/okul temelli tespitler ve planlamalar yapıldıktan sonra telafi/yetiştirme eğitimleri yapılacaktır.

IPA-II Dönemi’nde İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programı’nın “Herkes Erişim Sağlayarak Eğitim Erişimi ve Beceri Düzeylerinin Artırılması” aktivitesi altında yürütülen ve MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nün *operasyon faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında; herkesin (özellikle kız çocuklarının) ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik bir dizi önleme, müdahale ve telafi faaliyetleri yürütülmüştür.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği’nin “Önleme, müdahale ve yönlendirme hizmetleri” başlıklı 59/A maddesi gereğince oluşturulan Önleme, Müdahale ve Yönlendirme Komisyonunca, devamsızlık nedeniyle sınıf tekrarı riski olan öğrenciler takip edilerek devamsızlık nedenlerini ortadan kaldırmaya yönelik öğrencilere önleyici çalışmalar yapılmaktadır.

Okuldan erken ayrılma/devamsızlık ile mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti ortak finansmanı ile yürütülmüş Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının *faydalanıcısı*, Millî Eğitim Bakanlığının *eş faydalanıcısı* olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ŞNT II) kapsamında Aile Psikoeğitim Programı, Akademik Becerileri Geliştirme Müdahale Programı ve Eğlenceli Eğitsel Grup Rehberliği Psikoeğitim Programları geliştirilmiştir. Söz konusu proje ile okuldan erken ayrılma ve okul devamsızlığını önleme ve müdahale programları geliştirilmiştir. Okul devamsızlıklarının azaltılması amacı ile yürütülen çalışmalarda söz konusu programlardan yararlanılmaktadır.

Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi kapsamında, herkesin ortaöğretime erişiminin artırılması için ağırlıklı olarak lise eğitimi çağındaki çocuklara, ailelerine ve eğitim personeline yönelik olarak; öğrencilerin erken okul

terkini önlemek amacıyla farklı bileşenlerden oluşan entegre bir önleme, müdahale ve telafi modelinin geliştirilmesi ve uygulanması (pilot okullarda); devamsızlığın önlenmesi ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik bir ulusal strateji belgesinin hazırlanması; her pilot okul için devamsızlığın ve eğitim ve öğretimden erken ayrılmanın önlenmesine yönelik eylem planlarının hazırlanması; kapsamlı eğitim programlarının tasarlanması ve uygulanması; MEB personeline, öğretmenlere, okul idarecilerine, öğrencilere ve velilerine, sivil toplum kuruluşlarına ve halka yönelik farkındalık artırma kampanyaları ve faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanması; pilot illerde saha ve izleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi gibi birtakım faaliyetler yürütülmüştür.

Örgün ortaöğretim kurumunda öğrenim görmek üzere tercih hakkını kullanmayan veya tercihte bulunmalarına rağmen yerleşemeyen öğrencilerden örgün ortaöğretime devam etmek isteyenlerin yerleştirme işlemi, il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonlarının boş kontenjanı bulunan ortaöğretim kurumlarına yapılmıştır.

Öte yandan, devamsızlıkların takip edilmesi ve azaltılması için önlemlerin alınması amacıyla Türkiye geneli aylık ve dönemsel olmak üzere öğrenci devamsızlık durumları izlenmektedir. Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı tüm okullarda 2024-2025 eğitim öğretim yılında öğrenci devamsızlık ve okul terklerinin azaltılmasına yönelik yürütülecek çalışmalar kapsamında, illerimizdeki öğrenci devamsızlık nedenlerini ve uygulanacak tedbirleri de kapsayan izleme faaliyetlerini, disiplin cezası alan öğrencilerle ilgili verileri, okul pansiyonlarının doluluk oranlarını, okula devam oranlarının artırılmasına yönelik yürütülen çalışmaları ve okullarda oluşturulması gereken önleme, müdahale ve yönlendirme komisyonlarının çalışmalarını da içeren yıllık okul eylem planlarının hazır hâle getirilmesi hususlarında il millî eğitim müdürlükleri bilgilendirilmiş, devamsızlık izleme formlarının düzenli olarak doldurulması sağlanmıştır.

Mesleki eğitim merkezi programı, örnekleri farklı ülkelerde de bulunan iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak uygulanmaktadır. Bu programda öğrenciler teorik eğitimlerini okulda pratik eğitimlerini ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde ve koordinatör öğretmenlerin kontrolünde belirli bir program dâhilinde almaktadırlar. Mesleki eğitim merkezi programının işletmeler ile kurulmuş olan organik bağı ve iş birliği neticesinde öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişmesine büyük ölçüde olumlu etkisi olduğu değerlendirilmektedir.

Ülkemizin nitelikli iş gücü ihtiyacı çerçevesinde öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkarılması, başarılı ve mutlu olabilecekleri bir mesleği seçmeleri için meslekler hakkında bilgilendirilmeleri, eğitim sistemi ile çalışma hayatı arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi ülkemiz insan kaynağının geliştirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda mesleki eğitim merkezleri, ülkemizin meslek sahibi insan ihtiyacını karşılayabilmek adına çalışmalarını sürdürmektedir.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 138 No.lu Asgari Yaş Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinde yer alan *"Bu sözleşme, çocuklar ve gençler tarafından genel, mesleki ve teknik eğitim için okullarda ve diğer eğitim kuruluşlarında yapılan işlere veya yetkili makamın varsa ilgili işçi ve işveren örgütlerine danışarak belirlediği koşullara göre işyerlerinde en az 14 yaşındaki kişilerin yaptıkları ve esas olarak bir okul ya da bir eğitim kuruluşunun sorumlu bulunduğu bir eğitim veya öğretim kursunun, yetkili makam tarafından onaylanmış olup büyük ölçüde veya tamamen bir işyerinde yürütülen bir eğitim programının veya eğitim veya meslek seçimini kolaylaştırmak amacıyla hazırlanmış bir yönlendirme ya da rehberlik programının ayrılmaz parçası olan işlere uygulanmaz."* hükmü ile asgari sözleşmenin asgari yaşa ilişkin hükümlerinin mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olan işlerde uygulanmayacağını ortaya

koymaktadır. Sonuç olarak mesleki eğitim programları kapsamında öğrenim gören öğrencilerimiz, yürürlükteki mevzuat ve uluslararası hukuk çerçevesinde öğrenci statüsündedir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun "Denetleme ve Ceza" başlıklı 41'inci maddesinde yer alan "*Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir.*" hükmü doğrultusunda iş yerlerinin iş sağlığı ve güvenliği bakımından denetim görev ve yetkisi 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile ilgili mevzuatı uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı uhdesindedir.

Söz konusu 3308 sayılı Kanun uyarınca on ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az olmamak üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerine beceri eğitimi yaptırmakla yükümlüdürler. Bu işletmeler ile zorunlu olmamasına rağmen öğrencilere beceri eğitimi yaptırmak isteyen işletmeler, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre il, ilçe ve okul müdürlüklerinde oluşturulan işletme belirleme komisyonlarınca mesleki eğitime uygunluk bakımından değerlendirilmektedir.

Değerlendirmede komisyonlar; işletmelerin mesleki eğitime uygunluğunu, işletmede öğretim programına uygun üretim ve hizmet yapıldığını, öğretim programının en az % 80'inin uygulanmasını sağlayacak donanımına sahip olduğunu, 3308 sayılı Kanun gereğince on veya daha fazla öğrenciye mesleki eğitim yaptıracak işletmelerde eğitim biriminin bulunduğunu, meslek alan/dallarında görevlendirilecek usta öğretici/eğitici personelin bulunduğunu, öğrencilerin giyinme, temizlik ve sosyal gereksinimleri için uygun yerlerin bulunduğunu, işletmelerdeki mesleki eğitim uygulamasının il sınırları dışında yapılmasını gerektiren programlarda öğrencilerin konaklama ve yemek gereksinimlerinin ilgili işletme tarafından karşılandığını, önceki ders yılında ilgili işletmede mesleki eğitim uygulanmış ise eğitimin bu yönetmelik ve öğretim programına uygun olarak yapılmış olduğunu, işletmelerde sağlık ve güvenlik koşullarının tam olarak sağlanıp sağlanmadığını göz önünde bulundurarak belirlemektedir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilere mesleki eğitim yaptırmak için iş yerinde usta öğretici bulunması şarttır. Öğrenciler, usta öğretici gözetiminde ve bir program dâhilinde işletmede beceri eğitimi alırlar. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimlerinin müfredata uygunluğu, görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerimizin işletmelerde mesleki eğitim/staj faaliyetlerinde iş sağlığı ve güvenliği hususunda gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Bakanlığımız 02.02.2024 tarihli Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği konulu ve 2024/36 sayılı Genelge yürürlüğe girmiş olup işletmelerin öğrencilere yönelik iş sağlığı ve güvenliği konusunda vermesi gereken eğitimler ile alması gereken tedbirleri ve okullarda öğrencilere yönelik yapılacak bilgilendirmeler açıklanmıştır.

Bakanlığımızca 2025 yılı Ocak, Şubat ve Mart aylarında 230 mesleki eğitim merkezinin denetimi yapılmıştır. Söz konusu Genelge ile, işletmelerin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hükümlerine göre iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alması ve valiliklerce takibinin yapılması hususu da belirtilmiştir.

Bakanlığımıza bağlı resmî kurumlarda öğrenim gören ve maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik destekler, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümleri kapsamında sağlanmaktadır. Bursluluk ve parasız yatılılık hizmetleri, söz konusu Yönetmelik kapsamında maddi durumu yetersiz olarak tespit edilen öğrencilere sunulmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımızca, Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütülen Öğrenci Taşıma Uygulaması kapsamında taşınan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

Ayrıca, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğrenci taşıma uygulaması kapsamında ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunulan okullarda açılan özel eğitim sınıflarına devam eden öğrenciler ile taşıma merkezi okullarda eğitim gören öğrencilerden kapsam dışında olanlardan Sosyal Yardım Dayanışma Fonu verileri doğrultusunda tespit edilen öğrenciler de ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

Öte yandan 11.09.2025 tarihinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün internet adresinde yayımlanan duyuru ile maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verileceği bildirilmiştir.

Örgün ve yaygın eğitimde uygulanmakta olan haftalık ders çizelgeleri ve öğretim programlarına yönelik gerekli iş ve işlemler, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Millî Eğitim Bakanlığı-Görevler" başlıklı 301. maddesinde yer alan "a) Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedenî, zihnî, ahlakî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek, b) Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek, c) Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek, (...)" hükümler çerçevesinde belirlenmiştir.

Söz konusu Kararname'nin "Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı" başlıklı 319. maddesinin 3. fıkrasının (a) bendinde yer alan "Talim ve Terbiye Kurulu, evrensel değer ve standartları göz önünde bulundurarak, kalite, eşitlik ve etkililik ilkeleri ile millî ve toplumsal değerlere dayalı bir eğitim sistemi oluşturmak amacıyla aşağıdaki görevleri yerine getirir: a) Eğitim sistemini, eğitim ve öğretim plan ve programlarını, ders kitaplarını hazırlatmak, hazırlananları incelemek veya inceletmek, araştırmak, geliştirmek ve uygulamaya ilişkin görüşlerini Bakana sunmak" hükmü çerçevesinde düzenlenmiştir.

Bu kapsamda haftalık ders çizelgeleri ve öğretim programları sosyokültürel hayat, bilim ve teknolojiye hızlı değişim ve gelişmeler ile öğrencilerimizin akademik beceri edinmelerinin yanında yetenekleri doğrultusunda da yetiştirilmelerinin sağlanması, farklı yetenek ve becerilerinin açığa çıkarılması, ilgi ve ihtiyaç duydukları alanlarda gelişimlerine zemin hazırlanması amaçlarıyla katılımcı bir anlayış doğrultusunda çağdaş ve bilimsel esaslara göre geliştirilmektedir.

Ayrıca öğretim programlarımız, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri gereği Bakanlığımızca yayımlanmakta ve herhangi bir sınırlama olmaksızın tüm paydaşlarımızca erişilebilir niteliktedir. Dolayısı ile öğretim programlarımıza yönelik her türlü iddia ve ithamın

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

somut bir biçimde örneklendirilmesi hâlinde gerekli inceleme ve değerlendirme süreçlerinin ivedilikle yürütülmesi mümkündür.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 5. maddesinde eğitim hizmetinin Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenleneceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda öğretim programlarımız; öğrencilerin yetenek ve istekleri, çağın ihtiyaç ve gerekleri doğrultusunda yenilenmiştir. Okullarımız, çeşitlenen öğretim programları ile öğrenci ve velilerin taleplerine daha etkin biçimde cevap verir hâle gelmiştir.

Devlet okullarının yanı sıra özel teşebbüsün de girişiyle ortaya çıkan alternatif eğitim imkânları; bu konuda ortaya çıkan talepleri ülke ihtiyaçları ve bireysel istekler doğrultusunda karşılamaktadır. Bütün bu çeşitlilik, iddia edilenin aksine eğitimin niteliğini ve fırsat eşitliğini arttırmaya katkı sağlamaktadır.

Ülke vatandaşlarının çocuklarının eğitimi için yasal statüde eğitim veren herhangi bir eğitim kurumunu tercih edebilmeleri demokratik bir hukuk devleti olmanın göstergelerinden biri olduğu gibi, kamu görevlileri de aynı tercih hakkına sahiptir. Bireylerin eğitim için tercih ettikleri okullar, siyasi bir değerlendirme aracı olamayacağı gibi etkin görevde olan kamu görevlileri için de siyasi bir değerlendirme aracı değildir. Öte yandan başta kamu görevlisi olmak üzere hiçbir ülke vatandaşının eğitim tercihinine ilişkin bilginin üçüncü şahıslarla paylaşılması hukukî ve ahlakî açıdan uygun olmadığı gibi kişisel tercihler ve aile mahremiyetini gözetmek de görevlerimiz arasındadır.